

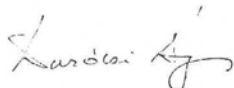
KEDVES KOLLEGÁK!

Mint tudjátok, augusztus 3-án önálló Roma nap volt a televízióban, amit Szerkesztőségünk a Patrin Magazin szervezett.

A Roma nap egyik, talán legfontosabb eseményének tartjuk, hogy Horn Gyula miniszterelnök – miniszterelnökök között elsőként – levelet intézett a magyarországi romákhoz, illetve szervezeteikhez. Úgy gondoljuk, az esemény van olyan fontos, hogy minél szélesebb nyilvánosságot érdemel, éppen ezért a levél másolatát szívesen rendelkezésekre bocsátjuk esetleges közlésre.

Munkátokhoz sok sikert, minden jót kívánva üdvözlünk Benneteket!

Budapest. 1994. augusztus 25.

Patrin Magazin szerkesztősége

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG
MINISZTERELNÖKE

Tisztelt Magyarországi Cigány Szervezetek!

Tisztelt Polgártársaink!

Fél évszázad elteltével poklokot idézünk ezen a nyáron. Poklokot, ahol úgy égették el az embereket, mint lángban a szalmát. Volt, akadt a történelemben egy ideológia, s ez mint a járvány metelyezte meg az emberek millióit, amely azt hirdette: más embermilliók elpusztítása után eljön az árják, az egyformák, az azonosak szőke és kékszemű világa. S mi maradt a véres gyilkosságok után? Lerombolt országok, gyász, szenvedés, gyűlölködés, nehezen gyógyuló sebek.

A náciizmus, a fasiszmus gyalázatára emlékezünk ötven év múltán. Azokra a cigány származású polgártársainkra, akiket közvetlenül a magyar zsidóság deportálása és elpusztítása után mint a kutyákat fogdostak össze, s mint a birkákat terelték a gázkamrák felé. A számok itt semmit nem mondanak. Tízezer és százezer, félmillió és egyetlenegy megfontoltan elpusztított áldozat azonosan fájdalmas mindazoknak, akik Európát éppen hogy sokszínűségében, a megannyi másság eleven csillogásában és egymásra hatásában szeretik, becsülik.

A nagy vándornépek egyike, a cigányság, évszázadok óta él együtt a magyarsággal. Két kezük fáradságos munkája éppúgy rányomta erre az országra a maga sajátos bélyegét, mint ahogy lelkünkben kitörőhözhetetlenül ott élnek dalaik, s művészetük – miként Bartók Béla is vallotta – megtermékenyítette a Kárpát-medencére olyannyira jellemző alkotó szellemet. Éppen ezért, mint a magyar kormány elnöke, a legutóbbi választásokon győztes koalíció nevében is, rendkívül fontosnak tartom aláhúzni: a magyarországi cigányok igenis ennek a hazának gyermekei, nem befogadott, hanem jogokkal született polgárok, minden megkülönböztető jelző nélkül, akiknek a kötelezettségei sem térnek el más polgárok államépítő köteleiméitől.

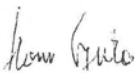
Ötven éve vézskorszakot élt a magyarországi cigányság is. A náci fajelméletől fellelkesített honi rasszisták, a nyilas és a szadista csendőrök tetteit nem felejtjük, nem felejthetjük. Miként a tanulságokat és a ránk háruló történelmi felelősséget sem. Ezt a felelősséget úgy fogjuk fel, ahogy azt minden szabad, demokratikus nép értemezi a világban: nem engedünk teret a hátrányos megkülönböztetésnek, még csak kiskaput sem nyitunk a kirekesztésnek. Örülünk a magyar népjózanágának, amelyről a választások is tanúbizonyságot tettek, miszerint a lakosság túlnyomó többsége irtózik a csendőrtalálkozóktól, a bakancsos osztagosoktól, a nyilas ran-

dalírozásokra emlékeztető gyűlésektől, a főúri és nagyúri kasztok feltámadásától, az átléphetetlen osztályfalakat emelő politikától. Mert mindezeknek a folytatása éppen az, amiért még ma is szegyenkezünk és gyászolunk. Ám e szomorú órán sem hiányozhat a határozott szó: nem lehet más a tisztesség feladata, minthogy kijelentsük: ebben az országban felemelt fejjel járhat minden állampolgár, büszkén múltjára, kultúrájára, vallására, származására.

A pillanat aligha alkalmas arra, hogy áttekintsük a magyarországi cigányság társadalmi és gazdasági helyzetét, elemezzük a felgyülemlett belső és külső konfliktusok sokaságát, s hibátlan megoldást találjunk az ezernyi problémára. Azt azonban elmondhatom, nem vagyunk érzéketlenek a magyar cigányság sorsát és jövőjét illetően. Folyamatos párbeszédre készülünk a kölcsönös érdekek és az azonos célok jegyében. Ha pedig megértést és türelmet kérünk, az nem a cigányügy elodázását jelenti, hanem éppen ellenkezőleg. Arra törekszünk, hogy a progresszió érdekében megértsük és tisztán lássuk a közösség minden rétegének gondját, s ennek tudatában keressük a továbblépés lehetőségét.

A cigányság fél évszázados vézskorszakára is emlékezve írom mindezt, amikor a büntelen és együttérző utódok nevében megkövetem az ötven évvel ezelőtti bűnökért a magyarországi cigányságot. Kérem, ne feledjék: közös hazában élünk, közös sorssal és közös felelősséggel jövőnkért. Budapest, 1994. augusztus 3.

Üdvözlettel:

(Dr. Horn Gyula)

A MÁRCIUSI VÉNEKHEZ

Nagy, lelketlen hűhótokon
Legyen eggyel több ének:
Im, itt a dal, im, itt a dal,
Oh, márciusi vének.

Vén, álmos kenyér-bakterek
Kántálnak itt az éjben
És álmosan és álmosan
Zendül a bamba eljen.

Nos, agg rimek, feszüljetek
Semmiséges magasra:
Ki gondol itt, ki gondol itt
Becsületes tavaszra!

Senki sem tudja, mit akar,
Mit akarhat, mit várhat.
Ki érti itt, ki érti itt
A tavaszi csodákat!

Volt itt tavasz valamikor,
Itt egyszer tüzek égtek,
Nem éltek itt, nem éltek itt
Örökkön bárgyú vének.

Törjetez ránk, vad ifjuság,
Cikkázó csoda-rimek,
Reszkessenek, reszkessenek
A márciusi vének.

Vörös volt itt a büszke szín,
Tüzes, magyar sugárzás,
Forradalom, forradalom,
Bíboros eszme-párzás.

Kérdőzni lomhán nyálasan,
Ez tán az ökrök dolga,
Ha nincs magunknak
tavaszunk,
Pusztuljunk a pokolba.

Új mámoroknak tűz-leve
Volt, amit akkor ittak,
Ti pocsolját, ti pocsolját,
Vén márciusi ifjak.

A trágyadombon nyit virág,
Korhadt fát gyújt a szikra,
Itt csupa múlt, itt csupa múlt
A lelkek álma, titka.

